



УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19. м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27
e-mail: box@nerc.gov.ua, веб-сайт: www.nerc.gov.ua

09.10.2017

№

10622/18.Ч.2/7-17

**Народному депутату України
Шпеню Д. Ю.**

на №

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008

Шановний Дмитре Юрійовичу!

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), у зв'язку з дорученням Прем'єр-міністра України В. Гройсмана від 25.09.2017 № 36123/1/1-17 опрацювала Ваш депутатський запит від 07.09.2017 № 0907/01-17, надісланий листом Голови Верховної Ради України А. Парубія від 08.09.2017 № 11/10-102, щодо недопущення порушення прав громадян при призначенні субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та в межах компетенції повідомляє.

Відповідно до вимог законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг», «Про житлово-комунальні послуги», «Про теплопостачання», «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» НКРЕКП з метою ефективного виконання завдань державного регулювання у сфері комунальних послуг встановлює тарифи на теплову енергію, послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, централізоване водопостачання та водовідведення, послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем) суб'єктам господарювання, які є ліцензіатами НКРЕКП (далі – тарифи).

Механізм формування тарифів визначено Порядком формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води, затвердженим постановою НКРЕКП від 24.03.2016 № 377, Порядком формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, затвердженим постановою НКРЕКП від 10.03.2016 № 302, та Порядком формування тарифів на послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), затвердженим постановою НКРЕКП від 10.03.2016 № 303 (далі – Порядки).

Порядок встановлення тарифів визначено Процедурою встановлення тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування, постачання, затвердженою постановою НКРЕКП від 31.03.2016 № 528, Процедурою встановлення тарифів на послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, затвердженою постановою НКРЕКП від 31.03.2016 № 529, Процедурою встановлення тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, затвердженою постановою НКРЕКП від 24.03.2016 № 364, та Процедурою встановлення тарифів на послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), затвердженою постановою НКРЕКП від 15.01.2015 № 13 (далі – Процедури), якими визначено, що для встановлення тарифів ліцензіат подає до НКРЕКП у друкованому та електронному вигляді заяву щодо

0068577

встановлення/коригування тарифів за встановленою формою, розрахунки тарифів з відповідними розрахунковими, підтвердними й аргументаційними матеріалами, які виконуються відповідно до вимог Порядку та Процедур.

НКРЕКП встановлює ліцензіатам тарифи відповідно до вимог Порядків та Процедур, якими визначено, що формування тарифів здійснюється ліцензіатами НКРЕКП на підставі річних планів, економічно обґрунтованих планованих витрат, визначених на підставі державних та галузевих нормативів витрат і витрат ресурсів, техніко-економічних розрахунків, кошторисів, а також витрат і витрат, визначених відповідно до встановлених уповноваженим органом методик (порядків), з урахуванням ставок податків і зборів, чинних або прогнозованих цін на матеріальні ресурси та послуги у планованому періоді.

Зміна (корегування) рівнів тарифів та підстави для її здійснення передбачені вимогами чинного законодавства, зокрема статтею 31 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», якою визначено, що у разі зміни протягом строку дії цін/тарифів обсягу окремих складових економічно обґрунтованих витрат з причин, які не залежать від виконавця/виробника, зокрема збільшення або зменшення податків і зборів, мінімальної заробітної плати, орендної плати та амортизаційних відрахувань, підвищення або зниження цін на паливно-енергетичні та інші матеріальні ресурси, виконавці/виробники проводять коригування встановлених цін/тарифів на житлово-комунальні послуги і подають на затвердження до органу, уповноваженого здійснювати встановлення таких цін/тарифів.

Разом з тим, дотримуючись принципу гласності процесу державного регулювання, НКРЕКП постановою від 30.06.2017 № 866 затверджено Порядок проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, який визначає процедуру організації та проведення відкритого обговорення проектів рішень НКРЕКП, зокрема з питань встановлення цін (тарифів).

Тобто приведення тарифів до економічно обґрунтованого рівня є вимогою законодавства та необхідним заходом для належного функціонування суб'єктів господарювання у сфері теплопостачання, централізованого водопостачання та водовідведення, які забезпечують споживачів життєво необхідними послугами. Детальні умови зміни тарифів та фактори, які на це впливають, для ліцензіатів НКРЕКП передбачені Порядками та Процедурами.

Щодо тарифів на теплову енергію та послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води

При формуванні прогнозу зміни рівня тарифів на теплову енергію та послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води обов'язково слід враховувати особливості структури витрат суб'єктів господарювання у сфері теплопостачання, зокрема їх надзвичайну залежність від вартості енергоносіїв (переважна більшість цих підприємств у якості палива використовують природний газ).

Так, на сьогодні питома вага витрат на паливо (природний газ) та покупну теплову енергію, собівартість виробництва власних ТЕЦ, ТЕС, КГУ у структурі середньозваженого тарифу на теплову енергію для потреб населення складає близько 83 %, а частка вартості теплової енергії у структурі собівартості послуг з централізованого опалення та постачання гарячої води для населення складає, відповідно, близько 99 % та 89 %.

Крім того, у зв'язку з введенням в дію Закону України «Про ринок природного газу» вимогами статті 11 якого визначено, що з метою забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу на суб'єктів ринку природного газу у виключних випадках та на визначений строк можуть покладатися спеціальні обов'язки в обсязі та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України, НКРЕКП не має повноважень щодо встановлення, зокрема, роздрібних цін на природний газ для побутових споживачів та виробників теплової енергії для виробництва теплової енергії, для надання населенню послуг з опалення та постачання гарячої води.

Таким чином, у зв'язку з відсутністю чіткого прогнозу цін (тарифів) на паливно-енергетичні ресурси (зокрема газ), а також курсу іноземної валюти НКРЕКП може зробити

приблизний прогноз підвищення діючих рівнів тарифів на теплову енергію та комунальні послуги. Так, при умові зміни лише окремих складових собівартості теплової енергії, зокрема у разі підвищення витрат на оплату праці з відрахуваннями на 17 %, матеріальних витрат з урахуванням індексу цін промислової продукції на 33 % при незмінному рівні ціни на газ та амортизації, підвищення рівня середньозваженого тарифу на теплову енергію для потреб населення може скласти більше 3 %.

Разом з тим слід зазначити, що рівень тарифів може змінюватися у разі ініціювання ліцензіатом перегляду діючих тарифів, що передбачено вимогами чинного законодавства, за умови подання ним заяви встановленої форми та здійснення відповідних розрахунків з дотриманням усіх вимог Порядків та Процедур.

Щодо тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем)

Відповідно до вимог чинного законодавства НКРЕКП кожного року встановлює тарифи на централізоване водопостачання та водовідведення, послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем) тим ліцензіатам НКРЕКП, які в установленому законодавством порядку надали відповідні заяви та розрахункові матеріали для їх встановлення.

За результатами опрацювання наданих ліцензіатами НКРЕКП відповідних пакетів документів щодо встановлення тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем) на плановий період 2018 року на розгляд відкритого засідання НКРЕКП готується питання щодо схвалення рішення про встановлення зазначених тарифів 26 ліцензіатам НКРЕКП.

Середнє зростання тарифів для вищезазначених підприємств планується на рівні 12,5 % з централізованого водопостачання, 11,86 % з централізованого водовідведення, 9,62 % з централізованого постачання холодної води (з використанням внутрішньобудинкових систем), 7,92 % з централізованого водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем).

Щодо тарифів на електричну енергію для населення

Тарифи на електричну енергію для побутових споживачів (населення) згідно з чинним законодавством є фіксованими та однаковими на всій території України. Відпуск електричної енергії населенню з 01.03.2017 проводиться згідно з тарифами на електроенергію, що відпускається населенню, затвердженими постановою НКРЕКП від 26.02.2015 № 220 (zareestrovano в Міністерстві юстиції України 02.03.2015 за № 235/26680).

У жовтні 2017 року економічно обґрунтований тариф на електричну енергію для населення складає 2,32 грн за 1 кВт·год (з ПДВ). При цьому населення фактично сплачує близько половини реальної вартості електричної енергії, а саме у жовтні 2017 року тарифи на електроенергію для населення відшкодовують 53,6 % економічно обґрунтованих витрат з виробництва, розподілу та постачання електроенергії та складають 1,24 грн за 1 кВт·год (з ПДВ).

При прогнозуванні рівня тарифів на електроенергію для населення у 2018 році слід враховувати, зокрема:

прогнознний індекс споживчих цін, визначений в основних прогнозних макропоказниках економічного і соціального розвитку України на 2018 рік, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2017 № 411 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2018 – 2020 роки», який складає 109,5 – 111 % до попереднього року;

процес поетапної ліквідації перехресного субсидіювання і вирівнювання тарифів на електричну енергію, визначений розділом XII Коаліційної угоди, укладеної учасниками коаліції депутатських фракцій Верховної Ради України VIII скликання.

Водночас, слід зауважити, що одним із пріоритетних завдань удосконалення державної тарифної політики в електроенергетиці, визначених Програмою діяльності Кабінету Міністрів України, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 14.04.2016 № 294 та схваленою постановою Верховної Ради України від 14.04.2016 № 1099-VIII, є ліквідація перехресного субсидіювання та забезпечення прозорості встановлення тарифів.

Крім того, положеннями пункту 3 розділу XVII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) визначено, що НКРЕКП до дати початку дії нового ринку електричної енергії має забезпечити відсутність перехресного субсидіювання між різними категоріями споживачів.

Таким чином, пріоритетним завданням удосконалення державної тарифної політики в електроенергетиці та вимогами Закону є приведення тарифів на електричну енергію для населення та інших споживачів, для яких застосовуються «знижені» тарифи на електроенергію, до економічно обґрунтованого рівня, що дозволить зменшити обсяги перехресного субсидіювання в електроенергетиці.

Разом з тим для зменшення плати за спожиту електричну енергію побутові споживачі мають можливість установлювати прилад зонного обліку, який дозволяє споживати електричну енергію вночі зі знижкою в 50 %.

За ініціативи НКРЕКП та рішенням Уряду (постанова Кабінету Міністрів України від 23.08.2016 № 591 «Про внесення змін до Правил користування електричною енергією для населення») у серпні 2016 року було спрощено процедуру встановлення зонних лічильників електроенергії:

надано можливість купувати лічильник самостійно, а не лише в обленерго;
установлено чіткі терміни параметризації лічильника.

Споживач має замовити та оплатити в електророзподільного підприємства (обленерго) послугу з облаштування вузла обліку, яка включає, зокрема, вартість робіт із заміни існуючого лічильника, вартість нового багатотарифного лічильника (у разі придбання споживачем в обленерго) та його встановлення.

Побутовий споживач має право самостійно придбати повірений багатотарифний лічильник електроенергії. Рекомендації щодо технічних характеристик таких лічильників можна отримати за зверненням до обленерго та/або ознайомитись на його веб-сайті. Придбаний лічильник і паспорт на нього необхідно надати обленерго для взяття на баланс та обслуговування обленерго після його встановлення побутовому споживачу. У цьому випадку вартість лічильника споживачу не враховується під час надання послуги з улаштування вузла обліку. Первинна параметризація багатотарифного лічильника для побутового споживача безкоштовна та здійснюється за рахунок обленерго.

З повагою

Голова НКРЕКП



Д. Вовк

Лук'яненко О. В. 207-19-63

